۵۹۲

هفته نامه

بجز اصلاح اراده دیگری ندارم سوره هود ۸۸

اصلاح ملی

سیاسي، ټولنیزه او فرهنګي اوونیزه

۳۳مه ګڼه ۱۳۹۴المریز کال د قوس۷مه د ۱۴۳۷ هـ ق دصفرالمظفر۱۷مه د ۲۰۱۵ ل د نومبر۲۸مه

اروپا ته مه تښتئ، له هیواده اروپا جوړه کړئ!

حرمت پوهنتونها باید نگهداشته شود

سفر رئیس جمهور به قزاقستان و دست آورد های همکاری منطقوی!

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمنی، چهار راهی حاجی محمد داد، سرک ۴، دفتر مرکزی جمعیت اصلاح. تیلفون: ۰۷۸۱۵۴۴۱۱۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار: موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابل: شهر نو، چهار راهی انصاری، کتاب فروشی رسالت. ۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر،

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون، مارکیت الله نظر منزل ۲ دوکان ۲۳/ . ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال آباد، نارنج باغ، عبدالحق مینه، (دکابل د موټرو اډه) د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ټیلیفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

جلال اباد- اسحاقزی مارکیټ، لاندې منزل، اصلاح افکار تلیفون: ۰۷۹۳۷۷۸۸۸۱

کندهار: نوی ښار، د هرات سرک، د سرې جامع غرب طرف ته سوري مینه د امام ابوحنیفه رح تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر تلیفون: ۰۷۰۵۲۳۰۵۸۳

لغمان: مهترلام ښار، حمزه مارکیټ تیلفون: ۰۷۷۵۶۷۶۰۹۹

هرات: سرک باغ آزادی، ابتدای جاده محبس ابن سینا انجمن اخلاق و معرفت شماره های تماس: ۰۴۰۲۳۷۰۱۲ - ۰۷۸۹۰۰۸۱۵۲

بلخ: عقب حمام سره میاشت، مرکز تعلیمی اصلاح ۰۷۸۸۸۰۴۰۵۵

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲٤

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ / ۰۷۷۷٤۷٦٤٦۹

لوگر: مرکز، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع، کتاب فروشی سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلفون: ۰۷۰۰۴۴۹۸۱

لوگر: محمدآغه، واغجان بازار، پهلوی کلنیک حسین خیل، تیلفون: ۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیا: د گردیز ښار، مرکزي چوک، د نی نمایندگی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزي طبي لابراتوار دوهم پوړ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر د اکتر محمد گلاب: ۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶ / ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: قلات، عمومي جاده، د نجارانو کوڅه د غوثي رهنمای معاملات ترخنگ، شمیره: ۰۷۰۶۵۲۷۱۸۶--۰۷۷۳۵۸۰۲۰۹

فراه: ناحیه سوم، مقابل مسجد جامع قاضی، مرکز علمی و فرهنگی توحید شماره تماس: ۰۷۹۹۸۴۳۶۱۱

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

اگر زمانه با تو نسازد تو با زمانه بساز

وقتی مجبور هستی پس بهره ببر.

من به جوانی که به مرض شکر مبتلا بود و چای را بدون شرینی می‌خورد و از وضعیت خویش افسوس می‌خورد، اینگونه می‌گفتم:

به او می‌گفتم: آیا هرگاه تأسف می‌خوری و به هنگام نوشیدن چای غمگین می‌شوی، آیا این تلخی به شیرینی عوض می‌شود؟ گفت: خیر، پس می‌گفتم: وقتی مجبور هستی پس بهره ببر.

منظورم اینست که همیشه دنیا طبق خواسته ما نمی‌چرخد. اینگونه امور در زندگی ما بسیار اتفاق می‌افتد.

موترت قدیمی است، کولر کار نمی‌کند، تُشَک‌ها پاره‌اند و حالا نمی‌توانی آن‌ها را عوض کنی. چاره چیست، وقتی مجبور هستی بهره ببر.

جهت ادامه تحصیل به پوهنتون مراجعه کردی، در دانشکده‌ای پذیرفته شدی که علاقه نداری در آن درس بخوانی، تلاش نمودی این وضعیت را عوض نمایی؛ اما موفق نشدی و مجبور شدی به دانشکده مذبور بروی و دو یا چند سال در آنجا درس بخوانی. چاره چیست؟

پس وقتی مجبور هستی (بساز) و بهره ببر.

جهت کار به جایی اقدام نمودی، ولی پذیرش نشدی و در جای دیگری مشغول به کار شدی و در آنجا به کار ادامه دادی. چاره چیست؟

تا وقتی مجبور هستی بهره ببر (بساز و).

به خواستگاری دختری رفتی قبول نکرد و با دیگری ازدواج نمود، چاره چیست؟ وقتی مجبور هستی (بساز و) بهره ببر.

بسیاری از مردم راه حل را در افسردگی دائم، و آه و ناله از وضعیت، و شکایت و گلایه با دوست و بیگانه می‌دانند و این عمل رزقی را که از دست داده است به او بازنمی‌گرداند و آنچه برایش مقدور نیست به او نمی‌رساند. پس چاره چیست؟

اگر زمانه با تو نمی‌سازد تو با زمانه بساز. خردمند کسی است که وقتی نمی‌تواند به وضعیت بهتر و مناسبت‌تری دسترسی نماید از واقعیت و وضعیت موجود خویش به هر طوری که باشد، بهره می‌برد.

یکی از دوستانم متولی ساخت یک مسجد بود که دچار کمبود بودجه شد، از این رو با جمعی از دوستان خویش نزد یکی از تجار رفتند، تا در پایان‌رساندن مسجد به آن‌ها کمک کند، آن تاجر درِ خانه‌اش را باز کرد و اندکی با آن‌ها نشست و مقداری پول که برایش میسر بود به آن‌ها داد. سپس دارویی از جیبش بیرون کرد و آن را خورد.

یکی از آن‌ها به او گفت: خدا بد ندهد، حالتان چطور است؟ گفت: نه، این یک قرص خواب‌آور است، مدت ده سال است که من جز با خوردن این قرص به خواب نمی‌روم.

آنان برایش دعا نموده و از آنجا بیرون شدند.

سپس آن‌ها از دروازه خروجی شهر، از کنار چاه‌ها و اداره راهسازی و راه و ترابری عبور کردند که در آنجا نورهایی قرار داشت که با نیروی تولید برق کار می‌کردند و سر و صدای آن دنیا را فرا گرفته بود. جای شگفت این نبود. بلکه شگفت‌آور این بود که نگهبان آن یک کارگر فقیری بود که چند روزنامه را پهن کرده و به خواب رفته بود.

آری، از لحظات زندگی‌ات بهره گیر، فرصتی برای غم و غصه نیست از نعمت‌هایی که در اختیار داری بهره گیر.

رسول الله صلی الله علیه وسلم به همراه اصحابش به غزوه‌ای رفتند که در آن غذا و آذوقه اندک به همراه داشتند. آنحضرت ﷺ دستور داد تا غذا و آذوقه‌ای که در اختیار دارند گرد آورند و چادرش را پهن نمود و هرکدام از اصحاب یکی یک خرما و دو خرما و تکه‌ای نان می‌آوردند و در آن می‌گذاشتند و همه‌ی مواد غذایی در این چادر جمع‌آوری شد، سپس به خوردن آن مشغول شدند، در حالی که بهره می‌بردند و چه بسا یکی از آن‌ها سیر نمی‌شد، اما حداقل به مقدار سد جوع خوردند.

اشاره...

چنین نیست که هرچه انسان آرزو بکند به آن برسد گاهی بادها به سمتی می‌وزند که مورد تمایل کشتی‌ها نیست.

منبع: (از زندگی‌ات لذت ببر) نوشته دکتور محمد العریفی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش فرهنگی و نشرات

هفته نامه اصلاح اونیزه

دلسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

رئیس هیأت تحریر:

احمد ضیاء رحیمزی

مدیر مسؤول

محمد شعیب قریشي

0781544115

اعضاء هیأت تحریر:

نقیب الله حمید
عبدالفتاح جواد
محمد اکبر مؤحد
وحید الله مصلح
عزیز احمد حنیف

شماره مسئول توزیع: ۰۷۸۵۴۲۹۱۱۳

همکاری نقدی تان را به ما بفرستید

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

سرمقاله

د ښځو پر وړاندې تاو تریخ والی؛

یوه ترخه کیسه چې لا یې هم ریښتینی علاج ونه موندل شو!

د زېږدیز کال د نوامبر له ۲۵ مه او د لېندۍ څلورمې څخه، د ښځو پر وړاندې د تاو تریخ والي د له منځه وړلو د نړیوالې ورځې په توګه یادونه کېږي او سږ کال ددې نړیوالې ورځې په درشل کې د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کمیسیون له خوا په یوه خپاره شوي راپور کې ویل شوي دي چې د سږني لمریز کال په لومړیو شپږو میاشتو کې د ښځو په وړاندې د تاو تریخ والي ۲۵۷۹ پېښې ثبت شوې، چې د تېر کال په تناسب اوه سلنه زیاتوالی لري او پردې سر بېره په همدې موده کې د ښځو د وژنې ۱۹۰ پېښې هم ثبت شوې دي.

د ښځو پر وړاندې تاو تریخ والی (څه په افغانستان او څه هم په نوره نړۍ کې) یو دردونکی او تریخ واقعیت دی چې له اوږدو کلونو را پدېخواه د نړۍ پرمختللي او وروسته پاتې هېوادونه ورسره لاس او ګریوان دي.

که څه هم د ښځو پر وړاندې تاو تریخ والی، د نړۍ په ډېرو بډایه او د ټکنالوژۍ له اړخه په پرمخ تللیو هېوادو کې هم شتون لري، خو په خوارو او جګړه ځپلیو هېوادو لکه افغانستان کې دا ډول ناوړه پېښې تر ډېره بریده دلته د جګړې او نا امنۍ زېږنده ګڼل کېږي.

پر افغانستان د تېرو کمو زیاتو څلورو لسیزو د پرله پسې تپل شوې جګړې لمبو د افغانستان د مادي او معنوي بنسټونود لولپه کولو تر څنګ، دلته د بشري حقونو په څېر ګڼ معنوي بنسټونه هم سوزولي دي او له همدې امله ده چې نن نه یوازې د ښځو په وړاندې تاو تریخ والی زیات شوی، چې د نارینه وو او د ټولنې د نورو وګړو په وړاندې هم دغه ډول پېښې زیاتې لېدل کېږي.

اوس نو شاید پر دې ترخه واقعیت څوک سترګې پټې نکړای شي چې په هېواد کې د روان خونړي ناورین په ترڅ کې کله چې ټول افغان وګړي د جګړې او تاو تریخ والي قرباني کېږي، ښځې او ماشومان هم د ټولنې د تر ټولو زیان منونکو وګړو په توګه، په طبیعي ډول له دغه تاو تریخ والي او خشونت څخه زیات زیان وینې.

په هغه ارقامو کې چې د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کمیسیون له خوا سږ کال وړاندې شوې دي، پر ښځو باندې د جنسي تېریو او په وړکوالي کې د نجونو د ودلو موضوع ګانې هم شاملې دي، چې که څه هم نیغ په نېغه په افغانستان کې له روانې جګړې سره تړاو نلري، خو ددې سره سره په هېواد د روانې تپل شوې جګړې هغه ناوړه اغېزې چې د ټولنې په بېلا بېلو اړخونو یې درلودلې دي، په دې اړخ کې هم له پامه نشي غورځول کېدای.

اوس که چېرې تر ټولو لومړی د دغه نا روا او د پردیو د ګټو لپاره پر خوار افغان ولس د تپل شوې جګړې د ختمولو او په هېواد کې د سولې او امنیت د ټېنګښت په موخه اوچت او صادقانه ګامونه وانخیستل شي او د روان ناورین د پای ته رسولو او د هېواد د ټولو ښځو، نارینه وو او ماشومانو د ژغورلو لپاره کار ونه شي، نه یوازې د افغان مېرمنو په وړاندې به د تاو تریخ والي په دې شمېرو کې کمښت را نه شي، چې لا زیاتوالی به هم ومومي.

پرته له شکه د افغان مېرمنو په وړاندې د تاو تریخ والي د کچې د لوړېدو لاملونه شاید نور هم وي او پدې تړوا د نارینه وو د زور زیاتي موضوع هېڅ کله له پامه نشي غورځېدای، خو ددې سره سره که تر ټولو لومړی په هېواد کې د جګړې د ختمولو او د سولې او امنیت د ټېنګښت لپاره هلې ځلې ونشي، نو دا لړۍ به په همدې ډول دوام مومي، او یوازې د شمېرو او ارقامو خپرول به هېڅ کله دا ستونزه حل نشي کړای.

حرمت پوهنتونها باید نگهداشته شود

پوهنتون های افغانستان از دیر زمانی به این سو؛ در کنار اینکه کانون های کسب علوم و تخصصات برای نسل جوان کشور می باشند، به نوعی مرکز فعالیت های سیاسی و فرهنگی نیز بوده اند، و این کار تا حد زیادی طبیعی نیز می باشد، زیرا نمی توان حیات سیاسی و فرهنگی نسل جوان را از دانش و تحصیل و زندگی اکادمیک و علمی شان جدا ساخت.

فعالیت های فرهنگی مجموعه های از محصلین به شرطیکه مخالف لوایح نبوده و روند درسی را مختل نسازد، نه تنها برای پوهنتونها ضرری ندارد، بلکه باعث رشد و بالنده گی بیشتر استعداد های محصلین گردیده مهارت های ایشان را بخاطر پیشبرد وظایف محوله و آبادانی کشور بیشتر می سازد. ازینرو ادارات پوهنتونها اصولاً باید از فعالیت های اجتماعی و فرهنگی سازنده و مسالمت آمیز محصلین در پوهنتونها نه تنها هراسی نداشته باشند، بلکه آنرا بعنوان یک پدیدهء مثبت، حمایت و تقویه نیز نمایند.

در جهان امروز ادارات پوهنتونها درهمه جا فرصت چنین فعالیتهایی را برای محصلین شان فراهم نموده ودرین راستا با ایشان همکاری می نمایند.

ازطرف دیگر، محصلین نیزباید حد وحدود فعالیت های اجتماعی وفرهنگی شان درچوکات پوهنتون و خوابگاه های محصلین را درک نموده ، بنام فعالیت های فرهنگی و حرکت های جوانان وحتی بنام دفاع ازحقوق شان، کاری نکنند که نظم پوهنتون درهم وبرهم شود ونه هم دست به فعالیت ها وتبلیغاتی بزنند که باعث ایجاد نفرت وتنش دردانشگاه ها واخلال امنیت درجامعه گردد.

آنچه چندی قبل ازطرف عده ای از محصلین احساساتی در خلال جریان تظاهراتی اعتراضی در پوهنتون ننگرهار به نمایش گذاشته شد از همین قبیل بود و نه تنها اکثریت محصلین با آن موافقت نداشتند، بلکه به هیچ صورت طرف تأئید استادان وکادر اداری این پوهنتون نیز نمی باشد و در موارد مشابه هم چنین فعالیت های خشونت آمیز و غیر موجه بعضی محصلین از طرف استادان به شدت نکوهش شده است. اما با کمال تأسف دیده شد، که ارگان های امنیتی کشور و مقامات وزارت تحصیلات عالی به بهانهء تظاهرات فوق الذکر، به برخی از استادان و کادرهای علمی پوهنتون اخطاریه ها داده که به نظرما این کار مراجع مربوطه مداخلهء بی مورد در امور پوهنتون بوده و به مثابهء شکستاندن حرمت کانون های تحصیلی و پامال نمودن حقوق استادان می باشد.

تظاهرات گاه و بیگاه محصلین در پوهنتون ننگرهار و حرکت های تند روانهء تعدادی از محصلین از خود عوامل وانگیزه هایی دارد که باید از طرف مراجع ذیدخل به دقت مطالعه و با حکمت با آن تعامل صورت گیرد، اما استادانی را که اساساً هیچگونه دخالتی درچنین قضایا ندارند، وبه اتهام جرمی که مرتکب نشده اند، مورد عقوبت قرار دادن؛ واقعاً در حق ایشان بی انصافی و ظلم است.

تا جاییکه به جمعیت اصلاح افغانستان مربوط می باشد، ما همواره طرفدار رعایت کامل نظم ودسپلین در کانون های تحصیلی و خواب گاه های محصلین می باشیم .استادانیکه افتخارهمرکابی با جمعیت اصلاح افغانستان را دارند و محصلین آگاهیکه در نهاد جوانان مسلمان افغانستان (نجم) منظم می باشند، از مصلحت پوهنتونها مانند مصالح علیای کشور حراست وپشتیبانی نموده در هیچ نوع فعالیت غیرقانونی و غیرفرهنگی در داخل و بیرون پوهنتونها شریک نمی باشند. الحمد لله طی چارده سال گزشته حتی یک مورد هم نمی توان یافت که طی آن استادان یا محصلین مربوط جمعیت اصلاح در جهت خلاف مصلحت پوهنتونها و مصالح علیا کشور حرکت نموده یا موقف گرفته باشند. معیاری شدن و استحکام کانون های تحصیلات عالی، به همان اندازه برای ما اهمیت دارد که تحکیم صلح وآمدن امنیت وثبات در جامعه پیش ما ارزش دارد.

تقاضای ما از حکومت افغانستان و وزارت محترم تحصیلات عالی اینست که حرمت پوهنتونها و احترام استادان را جداً رعایت نموده با فیصله های عجولانهء شان فضای پوهنتونها را بطرف استبداد واختناق سوق ندهند. همچنان خواهش ما از محصلین گران قدر اینست که مفهوم آزادی را بدرستی درک نموده از سهولت ها و فضای مساعد در پوهنتونها استفادهء مثبت نموده با حرکات ناسنجیده و احساساتی شان فضای کانوان های علمی را بر خود، همنوعان و استادان شان تنگ نسازند.

ربّنا آتنا من لدُنکَ رحمةً وهیِّء لنا من أمرنا رَشَداً

آمین یارب العالمین

جمعیت اصلاح افغانستان

سفر رئیس جمهور به قزاقستان
و دست آورد های همکاری منطقوی!

گروپ رسانه یی اصلاح- نعمت الله عزیزی

محمد اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان هفته گذشته در رأس یک هیئت بلند رتبه دولتی به قزاقستان سفر نمود که ضمن این سفر، برعلاوه صحبت روی همکاری دو جانبه با مقامات کشور قزاقستان، قرار داد خریداری گندم و تفاهمنامه های همکاری در عرصه حکومتداری خوب و مبارزه با فساد اداری نیز به امضاء رسید.

این در حالیست که رئیس جمهور اشرف غنی چندی قبل با کشور ترکمنستان نیز تفاهمنامه ها و موافقت نامه های را به امضا رسانیده بود.

از سوی دیگر کشور های منطقه از آنجمله کشور های آسیای میانه از جنگ جاری افغانستان نگرانی داشته و باور دارند که با مرور زمان این جنگ تنها درمرز های افغانستان محدود نخواهد ماند.

اینکه سفر رئیس جمهور به قزاقستان چه اهمیت دارد؟ و جلب همکاری های کشور های آسیای میانه در عرصه اقتصاد و مبارزه با آنچه که تروریزم منطقه ای خوانده میشود تا چه حد مهم است، همچنان در عرصه مبدل ساختن افغانستان به نقطه وصل آسیای جنوبی و میانه تا چه حد کار صورت گرفته است؟ این وچند پرسش دیگر را با کارشناسان و تحلیلگران در میان گذاشته تقدیم شما می نماییم.

سفر رئیس جمهور و اهمیت آن!

رفیع الله نیازی رئیس مرکز مطالعات منطقوی اکادمی علوم در این مورد که سفر رئیس جمهور به قزاقستان چه اهمیت دارد به این باور است که: "روابط منطقوی و رفت آمد های سیاسی بین کشور های منطقه در شرایط کنونی بسیار اهمیت دارد." و به قول وی روابط اقتصادی یگانه راه مؤثر برای رفع مشکلات منطقه می باشد که تأمین روابط اقتصادی، بدون تأمین روابط سیاسی بین کشور های منطقه نا ممکن به نظر می رسد.

همچنان به نظر آقای نیازی موضوع امنیت و ثبات افغانستان موضوع منطقوی است که کشور های همسایه و سایر کشور های منطقه از آن رنج میبرند و برای دفع این مشکلات هم نیاز به اجماع منطقه یی احساس می شود و بنابرهمین دلایل حکومت افغانستان روابط منطقه یی خود را گسترش داده است.

نیازی با برشمردن دلایل فوق باور دارد که اهمیت سفر اخیر رئیس جمهور افغانستان به قزاقستان در همین دو مورد اقتصادی و روابط سیاسی خلاصه می گردد.

از سوی دیگر جعفر کوهستانی استاد حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل می گوید که بگونه طبیعی سفرها و مفاهمات بین دولت ها بدون اهمیت نمی باشد، بخصوص کشور های که در نزدیکی با هم قرار داشته باشند و به نظر آقای کوهستانی این سفر ها در رابطه با امنیت، اقتصاد و روابط منطقوی تاثیر گذار می باشند.

این کارشناس به این نظر است که وضعیت کنونی در افغانستان تنها و تنها متعلق به مردم این کشور نیست بلکه افغانستان یکی از شاهراه های قاره آسیا است که دوام چنین حالت بحرانی در افغانستان منافع کشور های منطقه و همسایه را به خطر از بین رفتن مواجه می سازد.

جعفر کوهستانی همچنان تأکید دارد که دولت افغانستان باید در راستای مبارزه با فساد اداری، تحکیم امنیت و رفع مشکلات اقتصادی

مردم قاطعانه تلاش کند و به گفته وی تنها تحکیم روابط خارجی کفایت نمی کند، بلکه باید کاری برای اعتماد سازی در جامعه هم انجام دهد.

همچنان وحید مژده کارشناس و تحلیلگر مسایل سیاسی در همین مورد می گوید که سفر رئیس جمهور بخاطر پروژه های بزرگ منطقوی (خط آهن و سایر پروژه ها) حایز اهمیت است که به باور وی تطبیق این پروژه ها می تواند به افغانستان و قزاقستان مفید باشد.

به نظر آقای مژده در شرایط کنونی که افغانستان نیازمند مواد غذایی است امضای قرار داد خریداری گندم از قزاقستان می تواند حایز اهمیت بیشتر باشد.

به باور مژده در این سفر ترکیزبیشتر روی موضوعات اقتصادی بوده. ولی به نظر این کارشناس از سوی دیگر جنگ جاری افغانستان و مبارزه با تروریزم بیشتر در سفر های مقامات افغان مورد توجه قرار دارد که در این سفر هم بالای آن صحبت های صورت گرفت.

اهمیت همکاری اقتصادی بین قزاقستان و افغانستان!

به اساس گزارش ها در جریان این سفر تفاهمنامه ها و قرار داد ها در مورد همکاري های اقتصادی و خرید گندم، مبارزه با فساد اداری و حکومت داری خوب بین هر دو کشور به امضاء رسیده است، اینکه جلب همکاري های قزاقستان و تشویق تجار آن کشور به سرمایه گذاری در افغانستان، تا چه حد مهم است؟ در مورد رفیع الله نیازی رئیس مرکز مطالعات منطقوی می گوید که قزاقستان در بین کشور های آسیای میانه به تولید کننده بزرگ غله جات مشهور است که با نزدیک شدن و همکاری بین افغانستان و قزاقستان، اتکای افغانستان در قسمت مواد غذایی بر همسایه های کلاسیک آن (پاکستان و ایران) کاهش یافته و در این عرصه می تواند قزاقستان بدیل خوب آنها و گزینه دیگر برای افغانستان باشد.

رئیس مرکز مطالعات منطقوی اکادمی علوم افغانستان روابط اقتصادی بین افغانستان و قزاقستان را از چند لحاظ مهم میداند.

اول اینکه بین دو کشور ازبکستان موقعیت دارد که با نزدیکی روابط بین افغانستان و قزاقستان برخی مسایل موجود با ازبکستان هم حل خواهد شد.

همچنان به باور آقای نیازی قزاقستان ذخایر هنگفت نفت و گاز دارد که در حال حاضر گاز خود را با پایپ لاین به چین صادر می نماید و قصد دارد مارکیت دیگری در کشور های آسیای جنوبی نیز برای خود داشته باشد.

همچنان به نظر آقای نیازی قزاقستان برای روابط آینده اقتصادی خود می خواهد با سایر کشور ها روابط نزدیک اقتصادی داشته باشد و از اتکای همیشگی بالای چین وروسیه اجتناب نماید.

این کارشناس و تحلیلگر مسایل سیاسی به موضوع مهم دیگری نیز اشاره دارد و می گوید که در کشورهای آسیای میانه قزاقستان با امریکا روابط نزدیک دارد و شاید از طریق امریکا به هر دو کشور (افغانستان و قزاقستان) گفته شده باشد که باید روابط اقتصادی با همدیگر را گسترش دهند.

از سوی دیگر وحید مژده تحلیلگر و کارشناس مسایل سیاسی می گوید که چون افغانستان کشور محاط به خشکه است و نیازمند مواد غذایی می باشد و داشتن چندین گزینه در این مورد بسیار مهم است تا از اتکاء به یک کشور که تا حال افغانستان در چنین حالت قرار دارد، بیرون گردد.

وی همچنان به این نظر است که مبدل ساختن افغانستان به یک پُل ترانزیتی بین آسیای مرکزی و جنوبی از طریق خط آهن آرزوی افغانها است، ولی به باور وی بزرگترین چالش در مقابل آن موجودیت جنگ جاری در افغانستان است که نمی گذارد پیشرفت های صورت گیرد.

به باور وی تا وقتیکه صلح در کشور برقرار نگردد هیچ کشور جرئت نخواهد کرد که در افغانستان سرمایه گذاری کند. و تا حال هم افغانستان نتوانسته است که این آروزی خود را تحقق بخشد.

این کارشناس مسایل سیاسی تأکید می کند که دولت افغانستان قبل از همه باید برای برقرار ساختن صلح و امنیت در کشور تلاش کند. به نظر آقای مژده این سفر ها می تواند تاحدی تاثیر گذار باشد ولی آرزوهای که مردم دارند بدون امنیت و برقراری صلح به دست نخواهد آمد.

این کارشناس همچنان چنین سفر ها را برای روحیه دادن و بهتر شدن حالت روانی مردم خوب می پندارد ولی باور دارد که در عمل تا وقتی که حالت کنونی در افغانستان حاکم باشد نتیجه مشخصی نخواهد داشت.

حکومت افغانستان و استفاده درست از همکاری منطقوی!

افغانستان طی چند سال اخیر و به خصوص پس از روی کار آمدن حکومت وحدت ملی همواره روی همکاری های منطقه یی تأکید داشته

است، اینکه افغانستان از این همکاری های منطقه یی در عرصه های مختلف تا حال چقدر سود برده است؟

رفیع الله نیازی رئیس مرکز مطالعات منطقوی اکادمی علوم افغانستان در مورد می گوید که افغانستان در سه راهی بین کشور های آسیای میانه، آسیای جنوبی و شرق میانه موقعیت دارد که از طریق راه خشکه یگانه راه ارتباط بین آسیای جنوبی، مرکزی، و شرق میانه می باشد که روابط بین این کشور ها را نزدیک ساخته می تواند.

مگر به نظر آقای نیازی یگانه مشکل در این راستا نا امنی های موجود در افغانستان است و تا وقتی که صلح و امنیت در کشور نباشد روابط اقتصادی بین کشور های آسیای میانه و کشور های آسیای جنوبی امکان دارد زیاد مؤثر نباشد.

نیازی می افزاید که حکومت افغانستان در این عرصه کار نموده و تلاش هم می کند ولی به نظر وی برخی مسایلی است که حل آن از توان حکومت افغانستان بلند تر است و نمی تواند آنرا حل کند زیرا به نظر این کارشناس، کلید آن در دست کشور های دیگر است، چون جنگ جاری در افغانستان که حکومت افغانستان نمی تواند آن را متوقف سازد.

جعفر کوهستانی استاد پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل در همین مورد به این نظر است که باید اعتراف کرد که پس از روی کار آمدن حکومت وحدت ملی در عرصه استفاده درست از کمک های منطقه ای و جهانی کدام تغییری به وجود نیامده است و به گفته وی رهبران حکومت وحدت ملی هنوز هم قادر به مکمل ساختن تشکیلات داخلی حکومت نگردیده اند و هنوز هم زد وبند های تیم ها وجود دارد.

به باور این استاد همین اختلافات باعث شده تا توسعه اقتصادی ببار نیاید و بی اعتمادی بالای دولت هم بیشتر شود، مخالفین و اپوزیسیون به تجدید نیرو و تجدید حملات بپردازد.

آیا امیدی به آینده وجود دارد؟

تلاش رئیس جمهور کشور برای بیرون ساختن کشور از حالتی که تنها اتکاء به چند کشور داشته باشد و تبدیل ساختن کشور به گفته خودش به نقطه وصل کشور های آسیای میانه و آسیای جنوبي تا چه حد امید واری برای آینده آن وجود دارد؟

رفیع الله نیازی رئیس مرکز مطالعات منطقوی اکادمی علوم باور دارد که دیپلماسی فعال افغانستان نمی تواند تمام مشکلات را رفع بسازد، در حالیکه جنگ در کشور جاری باشد.

وی دلیل مهم این امر را که از کمک های منطقوی و جهانی استفاده درست صورت نگرفته، نا امنی موجود در کشور می داند و می گوید که عوامل اندک دیگری نیز وجود دارند ولی نا امنی در این عرصه نقش عمده دارد که حکومت افغانستان را نمی گذارد تا کار جدی تری را در این راستا انجام دهد.

وی همچنان تأکید می کند که حکومت افغانستان باید برای ایجاد و گسترش همکاری ها بین کشور های منطقه تلاش بیشتر به خرچ دهد و به باور وی تا وقتی که بین کشور های منطقه همکاری های اقتصادی افزایش نیابد امنیت منطقه هم بهتر نخواهد شد.

از سوی دیگر جعفر کوهستانی استاد حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل می گوید با آنکه فشار های زیادی از طرف حامیان تروریزم و نا امنی، بالای مردم افغانستان وارد شده است ولی تا حال مردم افغانستان تسلیم فشار های آنها نشده اند و آنها را به حیث نیروی مفید به کشور نپذیرفته اند، که به نظر وی این خود نکته مثبت و امیدوار کننده است.

ولی این استاد حقوق تأکید دارد که اگر حکومت داران به عوض منافع ملی، به فکر منافع شخصی خود باشند، ملت بالای دولت بی اعتماد شده و بالاخره افغانستان با یک بحران فقدان رهبری مواجه خواهد شد.

آقای کوهستانی می افزاید که در این صورت کشور بسوی ملوک الطوایفی خواهد رفت که در چنین حالت تاریخ حکومت داران را به نام خاینین ملی ثبت خواهد کرد.

از سوی هم وحید مژده تحلیلگر مسایل سیاسی و ژورنالیست باور دارد که اگر حالت کنونی، که فساد اداری و جنگ در افغانستان جریان دارد، ادامه داشته باشد افغانستان در آینده هم نخواهد توانست دست آورد های مشخصی داشته باشد.

وی همچنان همکاری های منطقوی را به دیده شک می نگرد و می گوید که در حال حاضر سرحدات افغانستان و کشور های آسیای میانه را مخالفین دولت افغانستان کنترول می کند که در چنین حالتی کشور های آسیای میانه نمی خواهند با دولت افغانستان کمک کنند و مخالفین دولت افغانستان را آزرده وخفه سازند..

مژده باور دارد که کشور های آسیای میانه، در چنین شرایطی برای حفاظت خود از شر گروهای مختلف مسلح قابض بر مرز های شان، تلاش خواهند کرد تادر این حالت بی طرف واقع شوند و با دولت افغانستان کمک و همکاری نکنند.

قابل ذکر است که قبل از این رئیس جمهور افغانستان به کشور های، ایران، پاکستان، ترکمنستان و برخی کشور های دیگر منطقه و جهان سفر های داشته است همچنان مقامات مختلف کشورهای منطقه و جهان به افغانستان سفر های داشته اند که به گفته کارشناسان در مورد اعتبار بخشیدن به حکومت افغانستان مفید بوده است.

سیمه‌ییزه ډیپلوماسي او د سولې پروسې د بیا پیلېدو امکان

د ستراتېژیکو او سیمه‌ییزو څېړنو مرکز

له تېرې یوې میاشتې راهیسې سیمه‌ییزه او نړیواله ډیپلوماسي د افغانستان د تم شوې سولې پروسې په اړه بیا متحرکه شوې ده. په دې اړه د چین د ولسمشر مرستیال افغانستان ته سفر وکړ او همدا راز د افغانستان او پاکستان لپاره د چین ځانګړي استازي هم افغانستان او پاکستان ته سفرونه درلودل. د دې ترڅنګ په تېرو دوو اوونیو کې د امریکا د متحده ایالاتو او ملګرو ملتونو ځانګړو استازو هم پاکستان ته سفرونه کړي دي.

د پاکستان جګپوړو چارواکو هم د ملا محمد عمر د مړینې له اعلان وروسته، چې د افغانستان او پاکستان اړیکې له افغان حکومت سره تر بل هر وخت زیاتې خرابې شوې، څو ځله داسې څرګندونې وکړې، چې د سولې پروسې د بیا پیلولو هیلې پکې روښانه وې. په بل اړخ کې افغان لوری هم، د سولې پروسې بیا پیلېدو ته هیله‌من دی.

دا چې په دې وروستیو کې د سولې پروسې په اړه سیمه‌ییزه ډیپلوماسي څه ډول وه؟ افغان لوری به خپل دریځ نرم کړي که نه؟ او په راتلونکي کې به د سولې پروسې د بیا پیلولو احتمال څومره وي؟ هغه پوښتنې دي، چې دلته پرې شننه شوې ده.

پاکستان د سولې پروسې بیا پیلول غواړي!

د افغانستان-پاکستان ترمنځ د اړیکو له خرابېدو وروسته، ډېری جګپوړو پاکستاني چارواکو -له سیاسي مشرانو نیولې تر پوځي مشرانو- ټولو څو ځله د سولې پروسې د بیا پیلولو په اړه څرګندونې وکړې. د پاکستان لومړی وزیر نوازشریف تېره میاشت د امریکا په سفر ولاړ، هلته یې د امریکا په یوه تحقیقاتي مرکز کې د وینا پر مهال وویل:«افغان ولسمشر ته مې ویلي چې اسلام‌آباد د افغان حکومت او طالبانو تر منځ د سولې خبرو پیلولو ته چمتو دی؛ خو دوی نه شي کولای چې هم طالبان ووژني او هم یې د خبرو اترو مېز ته حاضر کړي»

د امریکا له ولسمشر بارک اوباما سره د پاکستان د لومړي وزیر د خبرو اترو د اجندا له مهمو ټکو څخه یو هم د افغانستان امنیت او د سولې پروسه وه. د امریکا او پاکستان په ګډه اعلامیه کې هم د افغانستان د سولې پروسې ته ځای ورکړل شوی و؛ په دغه اعلامیه کې راغلي وو: «دواړو مشرانو د افغانانو په مشرۍ، د افغان طالبانو او افغان حکومت ترمنځ د سولې د خبرو اترو پرمختګ ته ژمنتیا څرګنده کړه او ترڅنګ یې پر طالبانو غږ وکړ، چې له افغان حکومت سره خبرو اترو ته کېني او د دایمي سولې لپاره خبرې وکړي»

د پاکستان لوی درستیز جنرال راحیل شریف هم تېره اوونۍ امریکا ته په یوه پنځه‌ورځني سفر ولاړ، د ده د سفر د اجندا یوه مهمه برخه هم د افغانستان په تړاو وه. که څه هم د افغانستان په اړه د ده د سفر جزئیات لاهم نه دي روښانه شوي؛ خو د پاکستان د پوځ ویاند جنرال عاصم باجوه په خپله ټویټرپاڼه کې په دې اړه یو څه توضیحات ورکړل او ویې لیکل، چې په دې سفر کې د افغانانو په مشرۍ د سولې پروسې د ننګونو او حل‌لارو په اړه خبرې اترې وشوې.

د سولې پروسې د بیا پیل لپاره د پاکستان د لېوالتیا عوامل

د پاکستان په منځګړیتوب د افغان سولې بهیر له تم کېدو وروسته، جګپوړو پاکستاني چارواکو، په تېره بیا د پاکستان د بهرنیو چارو وزیر، لومړي وزیر او لوی درستیز د سولې پروسې د بیا پیلولو په اړه په تکرار سره بیانونه ورکړل. خو پوښتنه دا ده، چې پاکستان ولې د سولې پروسې بیا پیلولو ته دومره لېوالتیا لري؟ دا پوښتنه په لاندې دوو نکتو کې ځوابېدای شي:

لومړی: پاکستان ته د افغان حکومت له خوا له ډېرو امتیازاتو ورکولو سره سره، پاکستاني لوري د سولې د پروسې په اړه کوم د پام وړ ګام پورته نه کړ او یوازې یې په اسلام‌آباد کې له یو شمېر طالب مشرانو سره

د یوې ناستې زمینه برابره کړه، چې کومه څرګنده پایله یې نه درلوده. په دې توګه پاکستان د دریو لاملونو له کبله د نړیوالو تر فشارونو لاندې راغی. لومړی دا چې د سولې پروسې په اړه یې څه چې له وسه پوره وه، ونه کړل. دویم دا چې په اسلام‌آباد کې د مرې ناستې او په پاکستان کې د طالبانو د نوي مشر په توګه د ملا اختر محمد منصور اعلانېدل، په نړیواله کچه دغه فکر نور هم پیاوړی کړ، چې که پاکستان وغواړي نو طالبان له افغان حکومت سره د سولې او روغې جوړې خبرو ته چمتو کولی شي. درېیم لامل دا و، چې د ملا محمد عمر د مړینې له اعلانېدو سره سم، پاکستان په ډیپلوماتیک ډګر کې په نړیواله کچه ځان یوازې احساس کړ؛ له همدې کبله یې په مسلسله توګه د سولې پروسې د بیا پیلولو په اړه ټینګار وکړ.

دویم: پاکستان ته په وروستیو ۱۴ کلونو کې د لومړي ځل لپاره دا موقع په لاس ورغلې وه، چې له افغان حکومت سره خپلې اړیکې ښې کړي، هغه هم په افغانستان کې د هند د نفوذ د کمولو په بیه! د امریکا د کانګرس په نوي راپور کې هم همدې خبرې ته اشاره شوې، چې پاکستان، د کابل او ډهلي له نږدې اړیکو څخه ژوره اندېښنه لري. خو اوس پاکستان وېره لري، چې دا موقع یې له لاسه وتونکې ده.

سیمه‌ییزه ډیپلوماسي

په تېرو دوو اوونیو کې د چین، امریکا او ملګرو ملتونو ځانګړو استازو پاکستان ته سفرونه وکړل او ټولو د افغان سولې پروسې پر بیا پیلولو ټینګار وکړ. خو له دغو سفرونو وړاندې د چین د ولسمشر- مرستیال، کابل ته سفر وکړ او د نوموړي د سفر پرمهال افغان ولسمشر د سولې د پروسې په اړه وویل:«موږ چین او خپلو نورو ستراتیژیکو همکارانو ته په یوه سترګه ګورو، ترڅو ټول له یو بل سره په ګډه د تلپاتې سولې لپاره لومړی د افغانستان او پاکستان ترمنځ د دوو خپلواکو هېوادونو د مساواتو له مخې او بیا د سیمې د سولې لپاره مشترک او دوامدار اقدامات وکړو». همدا راز د چین د ولسمشر- مرستیال "لي یوان چاو" هم په خپلو خبرو کې د افغانانو په مشرۍ د سولې له پروسې او له ګاونډیانو سره د اړیکو په ښه کولو کې له افغانستانه د خپل هېواد ملاتړ اعلان کړ.

له دغه سفر وروسته، د نوامبر په شپږمه د افغانستان او پاکستان لپاره د چین ځانګړي استازي، ډینګ شیون، اسلام‌آباد ته سفر وکړ. دغه چینایي چارواکی له دې وړاندې په افغانستان کې د چین سفیر و. پاکستان ته د نوموړي سفر، افغانستان ته د چین د مرستیال ولسمشر- له سفر څخه وروسته ترسره شو. د چین ځانګړي استازي د اسلام‌آباد له سفر وروسته کابل ته هم سفر وکړ او دلته یې د ملي وحدت حکومت له مشرانو سره ولیدل. ده وویل، چین چمتو دی، د طالبانو او افغان حکومت ترمنځ د خبرو اترو لپاره اسانتیاوې برابرې کړي؛ ځکه د افغانستان سوله د چین په ګټه هم ده. هغه د خپل دغه سفر موخه د افغانستان او پاکستان د نظرونو معلومول وګڼل او زیاته یې کړه، چې یوه میاشت وروسته به افغانستان او پاکستان ته په همدې موخه بیا سفرونه ولري.

د نوامبر په ۱۱مه د افغانستان او پاکستان لپاره د امریکا ځانګړې استازې، لوریل میلر هم اسلام‌آباد ته سفر درلود او هلته یې په بهرنیو چارو وزارت کې له طارق فاطمي سره، چې په بهرنیو چارو کې د پاکستان د لومړي وزیر ځانګړی مرستیال دی، وکتل. همدا راز افغانستان ته د ملګرو ملتونو د سرمنشي- ځانګړي استازي نیکولاس هیشم هم اسلام‌آباد ته سفر وکړ او په بهرنیو چارو کې د پاکستان د لومړي وزیر له سلاکار سرتاج عزیز سره یې ولیدل.

په دغو ټولو ناستو او ملاقاتونو کې د سولې پروسې پر بیا پیلېدو ټینګار وشو، همدا راز د سولې په پروسه کې د پاکستان له رول څخه ملاتړ وشو او د خبرو اترو مېز ته د طالبانو د کېنولو په اړه یې پر پاکستان بیا زور واچاوه؛ خو دا چې د سولې پروسه به بیا پیل شي که نه؟ په لاندې برخه کې یې احتمال څېړل شوی دی.

د سولې پروسې د بیا پیلېدو احتمال

د افغان سولې د بهیر په اړه د سیمه‌ییزې او نړیوالې ډیپلوماسۍ له فعالېدو سره سم، درې نور لاملونه هم کولای شي، چې د سولې پروسې د بیا پیلېدو احتمال زیات کړي:

لومړی: د ژمي د موسم له رارسېدو سره، د اټکل او تجربې له مخې داسې انګېرل کېږي، چې په راتلونکي ژمي کې به د طالبانو عملیات کم شي او په دې توګه به د سولې پروسې د بیا پیلولو لپاره لاره هواره کړي.

دویم: که دا ځل د سولې عالي شورا مشر- یو نسبتاً درېیمګړی کس وټاکل شي او ترڅنګ یې له طالبانو سره په جګړه کې هم سابقه ونه لري، نو دا به طالبانو ته د حکومت له خوا شین څراغ ورکړي، چې دا ځل افغان حکومت له طالبانو سره په ریښتینې توګه د سولې خبرو اترو ته ژمن دی.

درېیم: داسې ګنګوسې دي، چې د ولسمشر سلاکار وزیر ښاغلی عمر زاخیلوال به په راروانو وختونو کې په پاکستان کې د افغانستان سفیر او پاکستان ته د ولسمشر ځانګړی استازی وټاکل شي. دغه اوازې خپله عمر زاخیلوال هم په خپله فیسبوک‌پاڼه او ټویټرپاڼه کې تایید کړې دي، چې له ولسمشر سره یې په دې اړه خبرې شوې او دواړه پرې توافق ته رسیدلي؛ خو دغه پریکړه لا نهایي شوې نه ده. که چیرې عمر زاخیلوال په ریښتیا هم په پاکستان کې د افغانستان سفیر وټاکل شي، نو دا به پاکستانیانو ته په داسې حال کې چې د کابل-اسلام‌آباد اړیکې سړې او له بې‌باورۍ سره مخ دي، یوه مثبته ډیپلوماتیکه اشاره ورکړي او په اوسني وخت کې به د باورجوړونې لپاره یوه نوې فضا رامنځته کړي. ځکه د پاکستان په منځګړیتوب د سولې پروسې د بیا پیلیدو احتمال بیا هم تر ډېره پر باورجوړونې متکي دی. اوسمهال درې واړه لوري افغان حکومت، پاکستان او طالبان د بل هر وخت په پرتله پر یو بل ډېر بدګمانه دي او دغه بدګمانۍ تر ډېره په عملي کړنو ختمېدای شي.

اریکی: habibi@eslahonline.net

گلبرگهای ادب

من خدایی دارم که مالک تمام دنیاست

در سالی که قحطی بیداد کرده بود و مردم همه زانوی غم به بغل گرفته بودند مرد عالمی از کوچه ای می گذشت غلامی را دید که بسیار شادمان و خوشحال است.

به او گفت چه طور در چنین وضعی می خندی و شادی می کنی ؟

جواب داد که من غلام اربابی هستم که چندین گله و رمه دارد و تا وقتی برای او کار می کنم روزی مرا می دهد پس چرا غمگین باشم در حالی که به او اعتماد دارم؟

آن مرد عالمی که از علماء مشهوری بود گفت: از خودم شرم کردم که غلام به اربابی با چند گوسفند توکل کرده و غم به دل راه نمی دهد و من خدایی دارم که مالک تمام دنیاست و نگران روزی خود هستم.

چه کسی چه کاره بود؟

آدولف هیتلر- دیکتاتور آلمان (نقاش پوستر)
آلبرت انیشتن-فیزیکدان(منشی اداره ثبت)
او هنری-نویسنده (گاوچران)
جرالدفورد-رئیس جمهور آمریکا(مانکن لباس مردانه)
جوزپه گاریبالدی-انقلابی ایتالیایی(ملوان)
جیمی کارتر-رئیس جمهور آمریکا (بادام کار)
رونالد ریگان-.رئیس جمهور آمریکا (هنرپیشه سینما)
توماس ادیسون- مخترع برق (تلگرافچی)
آلفرد نوبل- مخترع بارود و بنیانگذار جایزه نوبل (کارگرکارخانه)
گاندی-.رهبر فقید هند (وکیل دادگستری)
جورج واشنگتن-اولین رئیس جمهور آمریکا(کشاورز)
نادرشاه افشار-مؤسس سلسله افشاریه (پوستین دوز)
یعقوب لیث-سرسلسله صفاریان(رویگر)
امیر اسماعیل سامانی-سرسلسله امرای سامانی(ساربان)
آلپتکین-سرسلسله غزنویان (غلام زر خرید)
فرخی سیستانی-شاعر مشهور ایران(کارگر کشاورز)
پاندیت نهرو- نخست وزیر هند(وکیل دادگستری)
موسولینی-دیکتاتور ایتالیا(روزنامه نویس)
ساموئل مورس- مخترع آمریکایی(نقاش)
جک لندن- نویسنده آمریکایی(کارگر کشتی)

نیامده ایم تا جمع کنیم

خوب است آدمی طوری زندگی کند که آمدنش چیزی به این دنیا اضافه کند...
و رفتنش چیزی از آن کم!...
حضور آدمی باید وزنی در این دنیا داشته باشد
باید که جای پایش در این دنیا بماند
آدم خوب است که آدم بماند و آدم تر از دنیا برود...
نیامده ایم تا جمع کنیم
آمده ایم تا ببخشیم
آمده ایم تا محبت را ؛
ایمان را ؛
دوستی را ؛
با دیگران قسمت کنیم و غنی برویم
آمده ایم تا جای خالی ای را پر کنیم
که فقط و فقط با وجود ما پر میشود و بس!
بی حضور ما نمایش زندگی چیزی کم داشت
آمده یم تا بازیگر خوب صحنه ی زندگی خود باشیم...
پس بهترین بازی خود را به نمایش بگذاریم (از ویب سایت بیتوته).

نوشیدنی
سیب برای درمان سرفه

شربت سیب بهترین دارو برای درمان سرفه و گرفتگی صدا است.
نوشیدنی ضد سرفه، ضد سرفه
شربت سیب بهترین دارو برای درمان سرفه است

مواد لازم

سیب: یک کیلو
آب: یک لیتر
عسل: کمی

روش تهیه:

برای تهیه شربت سیب یک کیلو سیب را شسته و با پوست قطعه قطعه کنید و در یک لیتر آب بپزید. سپس آن را با پارچه نازکی صاف کنید و مقداری عسل یا چند حبه قند به آن اضافه کنید و دوباره روی آتش ملایم قرار دهید تا قوام بیاید و آن را از روی آتش بردارید. روزی دو تا سه قاشق غذا خوری از این شربت را میل کنید و یا آن را در یک لیوان آب رقیق کرده و سپس بنوشید. (از منابع انترنتی)

چلوونکی: عبدالرزاق حبیبي

ومعلوماتي

د ژوند درسونه!

دوستان

دوستان په درې ډوله دي: هغه چې زړه او مال یې ستا په اختیار کې دی، د داسې دوست ساتنه وکړه او له لاسه یې مه ورکوه، بل هغه دی چې خپل زړه درکوي؛ نو له هغه نه ګټه واخله او درېیم هغه دی چې نه زړه درکوي او نه مال؛ نو ملګرتیا ورسره مه کوه.

کله چې کیناستې...

کله چې له پوه او حکیم انسان سره کیناستې، خبرو ته یې غوږ ونیسه، کله چې له عاقل سره کیناستې، خبرې ورسره وکړه او کله چې له جاهل سره کیناستې؛ نو ترې پاڅېږه ګنې تابه لمنځه یوسي.

خاموشي او خبرې

کله چې دې خاموشي خوښه شوه، خبرې وکړه او کله چې دې خبرو ته زړه شو، نو غلی شه، ځکه د خاموشۍ شهوت شرموونکی دی او د خبرو شهوت سړی پښېمانه کوي.

خوند خوښونه

که نفس دې د یوه مباح خوند غوښتونکی شو او پوهېدې چې ترې منع کول یې فتنه را ولاړوي او ټینګار کوي؛ نو غوښتنه یې ومنه کنه نو بهتره خو دا ده چې په خوند غوښتنه کې یې له ناکامۍ سره عادت کړې! (له ژونده مې دا زده کړل له کتاب څخه).

اولاد مو په خپل لاس له ځانه مه شړئ!

ځیني پلرونه ډېر تند او سخت خویه وي، له همدې لامله ارواپوهان وایي چې دغه اسلوب ډېر مضر او خطرناک تمامیدلای شی، او بدې پایلې لري، او په هغو کورنیو کې چې تل د خاوند او مېرمنې تر منځ تاوتریخوالی موجود وي نو دا کار په خپله اخلاقي فساد ته لاره هواروي، او د سالمې روزنې پروسې ته ستر ګواښ ثابتیدلی شي.

او تر ټولو مهمه خبره داده چې ماشوم ته تل زیات قهر او غوسه په ماشوم کې پر ځان د باور احساس وژني، د ډار ثقافت پکې پیاوړی کېږي، د امن او د ډاډ احساس به نشي کولی چې په نتیجه کې به تل د پښېمانۍ او ملامتۍ احساس کوي .او په دې صورت کې به ماشوم یوازې د پلار په موجودیت کې د ډار احساس کوي چې دې ته د اروا پوهان خوف مؤقت (یا لنډ مهاله وېره) وایي. د سخت دریزۍ تر ټولو بده اغېزه داده چې ماشوم به آن په ورځنیو چارواو ورځنیو درسونو کې پر ځان اعتماد نشي کولي.

بله د پام وړ خبره داده چې زیات قهر په ماشوم کې یو داخلي کشمکش را منځ ته کوي، یعنې تل به د انتقام شېبې شماري، او په راتلونکي کې له دغسې ماشومانو کینه کښې او بې رحمه اشخاص جوړېږي چې خپل رحم به یې په تاخچه کې ایښې وي.

نو قهر او غوسه د فساد لپاره نه، بلکې د اصلاح او سالمې روزنې لپاره باید سرته ورسېږي. (ژباړه: محمد خالد ملکزی)

د عذاب پر مهال ګناه!

په ۱۹٦۹ میلادي کې د امریکا په فلوریډا آیالت کې یو سخت ګرد باد (باد بوړکی) را غله، چې په سلګونو کورونه یې وېجاړ، ونې یې له منځه یوړې او په لسګونو کسان یې ووژل، سیمه ایزو چارواکو پر خلکو غږ وکړ، چې په خپلو کورونو کې و اوسېږئ او بیرون مه راوځئ، خو یوه ډله ځوانان راټول شول او د"له باده بې پروا" په نوم د فحشاء محفل یې جوړ کړ او په هغه کې یې د نفساني خواهشاتو د پوره کولو پروګرامونه ترتیب کړل، په دې وخت کې هغه ګرد باد راغی، د محفل ځای یې له منځه یوړ او ځوانان هم په کې ټول ټوټه ټوټه شول.

ځکه نو که د الله له یو عذاب څخه ونه وېرېږئ او د هغه لوري ته رجوع ونه کړئ، الله ته سخته نه ده، چې پر خپلو بنده ګانو له هغه هم سخت عذاب راولي.

قدر یې وکړئ، کنه بیا به وخت تېر وي!

مېرمن یې ټوله ورځ ستړې تېروله تر څو هغه خوشحاله وساتي، هڅه به یې کوله، چې هغه ته د ژوند دآسانتیاو په برابرولو کې خپله جدي هڅه کوله، د هغه ښکته او پورته به ګرځېدله، چې په یوه بهانه ورسره خبرې اوږدې کړي، د هغه له خولې ددې په اړه یو ښه خبره واوري، خو هېڅکله یې په دې اړه کومه مثبته خبره تر غوږ نه شوه، سخته نا امیده شوه، له ژونده یې زړه تور شو او سخته مریضه شوه، خاوند یې د کټ سر ته کښېناست ورته یې وویل: ناروغتیا دې سخت خفه کړی یم او فکر کوم، چې له تا وروسته به څه کوم، ستا هغه خدمتونه، ستا هغه نېک خویونه او ستا نېکۍ؟ ښځې یې د سختې مأیوسۍ په حالت کې ورته وویل: ای کاش! دا خبرې مو په هغه وخت کې راته کړې وی، چې هره لحظه مې یې انتظار ویست!

با دو چشم نگاه کن

غالباً ما در مشاهده و ملاحظه و اشتباهات دیگران، چه بسا گاهی در تنبیه‌ساختن آن‌ها بر اشتباهات‌شان بسیار ماهرانه عمل می‌نماییم، اما خیلی کم در مشاهده خیر و نیکی که در نزد آن‌هاست و در انتخاب راه درست و صوابی که آنان به آن عمل می‌نمایند، از خود ابداع نشان داده و از آنان تعریف می‌نماییم. این مثال را با معلم و دانش‌آموزانش مورد توجه قرار دهیم:

همه معلمین دانش‌آموزان کندذهن و کودن را که در تکالیف‌شان از خود سستی و اهمال نشان می‌دهد و در حضور در کلاس تنبل و کسل است مورد نکوهش قرار می‌دهند.

اما به ندرت یافته می‌شوند کسانی که از دانش‌آموزان کوشا، افرادی که خیلی زود به کلاس مراجعه می‌کنند و خط زیبایی دارند و سخنان زیبا می‌گویند تمجید نموده و قدردانی نمایند.

ما فرزندان‌مان را خیلی بر اشتباهات‌شان متنبه می‌سازیم؛ اما وقتی کار خوبی انجام می‌دهند، خیلی کم آن‌ها را به آن متوجه می‌سازیم.

این از جمله مواردی است که باعث از دست‌دادن بسیاری از فرصت‌های می‌شود تا ما بتوانیم در دل‌های مردم رخنه پیدا کرده و نفوذ کنیم.

لذا یکی از زیباترین مهارت‌های سخن این است که از خیری که در نزد مردم است تمجید نماییم.

قبیله«ابوموسی اشعری» خیلی به تلاوت و حفظ قرآن توجه می‌نمودند و چه بسا از بسیاری از صحابه در کثرت تلاوت و خوش‌آوازی گوی سبقت را ربوده بودند.

باری هم رکاب آنحضرت صلی الله علیه وسلم در یک سفری بودند و چون صبح نمودند و دور پیامبرصلی الله علیه وسلم گرد آمدند، رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: همانا من دوستان اشعری را زمانی که شب قرآن تلاوت می‌کنند، نمی‌شناسم و لیکن خانه‌هایشان را از روی این که شب قرآن تلاوت می‌کنند می‌شناسم. اگرچه وقتی در روز به خانه‌هایشان می‌روند ندیده‌ام.

شما چه فکر می‌کنید وقتی قبیله اشعری این تمجید و تعریف را در جمع مردم می‌شنوند، چگونه علاقه آنان نسبت به خیر بیشتر می‌شود.

بامگاه یکی از روزها رسول خدا صلی الله علیه وسلم با «ابوموسی اشعری» ملاقات نمود و به او گفت:«اگر مرا می‌دیدی آنگاه دیشب به قرآن‌خواندن تو گوش می‌دادم به راستی به تو آوازی از آوازهای آل داود داده شده است». ابوموسی از این سخن بسیار شادمان گردید و از خوشحالی می‌خواست پرواز کند. لذا گفت: اگر من می‌دانستم که شما به تلاوت من گوش می‌دهید من با اسلوب برازنده‌تری قرآن را برایت تلاوت می‌کردم.

آری، رسول خدا صلی الله علیه وسلم احساساتش را پوشیده نمی‌کرد، بلکه آن را برای مردم ابراز می‌داشت و این به مثابه این سخن است که به بدکننده بگو: بد کردی و به نیکوکار بگو: خوب و نیکو کردی.

«عمرو بن تغلب» یکی از عموم صحابه بود و از ناحیه علمی به مرتبه ابوبکر ﷺ و از ناحیه شجاعت به مرتبه عمر ﷺ و از ناحیه نیروی حفظ و ذکاوت به مرحله ابوهریره ﷺ نرسیده بود، اما قلبش سرشار از ایمان بود و رسول خدا صلی الله علیه وسلم این خصلت وی را احساس کرده بود.

از این جهت روزی نشسته بود که مالی برایش آورده شد تا آن را در میان برخی اصحاب تقسیم نماید و رسول خدا صلی الله علیه وسلم یک شیوه واضح و خاصی در تقسیم اموال صدقه، غنیمت و هرنوع صدقه‌ای که به عنوان هدیه می‌آمد داشتند. چنان که تقسیمش به صورت تخمینی و یا بی‌هدف و بدون حساب و کتاب نبود.

هرگز، کلا و حاشا.

لذا به بعضی می‌داد و به بعضی نمی‌داد.

بنابراین، به کسانی که نمی‌داد دل نگران شده و نکوهش می‌کردند و می‌گفتند: چرا به ما نمی‌دهد؟

وقتی رسول خدا صلی الله علیه وسلم به این امر آگاه شد، خواست این مطلب را قبل از این که بزرگ شود از دل‌های‌شان بیرون بکشد. لذا در جلو مردم برخاست و حمد و سپاس خداوند را بیان فرمود و سپس گفت: اما بعد به خدا قسم من (از اموال صدقه و...) به برخی می‌دهم و به برخی نمی‌دهم و به کسی که نمی‌دهم در نزد من محبوب‌تر است از کسی که به او می‌دهم، اما از این مال به کسانی می‌دهم که می‌بینم در دل‌هایشان بی‌تابی و بی‌قراری وجود دارد و افرادی را به خیری می‌سپارم که خداوند در دل‌هایشان قرار داده است، از جمله آن‌ها یکی«عمرو بن تغلب» است.

وقتی«عمرو بن تغلب» این تعریف را در جمع مردم شنید از شادمانی در پوستین خود نگنجید و هرگاه این حدیث را روایت می‌کرد می‌گفت: به خدا قسم من دوست ندارم در عوض این سخنی که از رسول خدا صلی الله علیه وسلم شنیده‌ام، شتران سرخ داشته باشم.

باری ابوهریره آمد و از آنحضرت صلی الله علیه وسلم سوالی پرسید و گفت: خوشبخت‌ترین انسان‌ها در روز قیامت به شفاعت شما کیست؟ حقیقتاً سوال جالبی بود و خیلی بهتر بود از این که بپرسد قیامت کی برپا خواهد شد. لذا رسول خدا در تشویق وی فرمود:«من نیز گمان می‌کردم که کسی پیش از تو این سوال را نخواهد پرسید؛ آن کسی خواهد بود که خالصانه از روی قلبش بگوید: لا إله إلا الله».

سلمان فارسی یکی از بهترین صحابه و از غیر عرب بود.

بلکه فرزند یکی از بزرگان اهل فارس بود و پدرش بسیار وی را دوست می‌داشت و با او محبت می‌کرد تا جایی که از ترس، وی را در خانه محبوس می‌کرد، خداوند ایمان را در قلب سلمان داخل کرد.

از خانه پدرش بیرون شد و در جستجوی حق به سرزمین شام حرکت کرد. برخی مردم علیه وی تزویر نموده و او را به عنوان این که برده‌ای است به یک یهودی فروختند و برایش یک داستان طولانی اتفاق افتاد.

تا این که به محضر رسول الله صلی الله علیه وسلم رسید و آنحضرت صلی الله علیه وسلم از او تقدیر می‌کرد.

روزی آنحضرت صلی الله علیه وسلم در محضر اصحابش نشسته بود که سوره جمعه بر وی نازل گردید و شروع به خواندن آن نمود و اصحاب گوش می‌دادند و رسول خدا صلی الله علیه وسلم این آیات را تلاوت می‌کرد:

﴿هُوَ ٱلَّذِى بَعَثَ فِى ٱلْأُمِّيِّـۧنَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَـٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَـٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ ۝٢﴾ [الجمعة:2].

«او خدایی است که در بین اعراب بی‌سواد پیامبری از خود آنان مبعوث کرد که مانند آنان بی‌سواد بود، آیات قرآن را بر آنان می‌خواند و آنان را از آلودگی کفر و گناه پاکیزه می‌کند و آیات متعالی خدا و سنت پاک و مطهر خود را به آنان یاد می‌دهد، در صورتی که قبل از بعثت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم آن‌ها در گمراهی آشکار فرو رفته و از راه و روش صراط مستقیم منحرف بودند».

وقتی به این آیه رسید:

﴿وَءَاخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا۟ بِهِمْ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۝٣﴾ [الجمعة:3].

«و حضرت محمد صلی الله علیه وسلم را برای هدایت اقوامی دیگر معبوث نموده است که هنوز به این‌ها نپیوسته‌اند و بعد از آن خواهند آمد».

یکی از اصحاب پرسید: یا رسول الله! آن‌ها چه کسانی هستند؟ آنحضرت صلی الله علیه وسلم خاموش ماند.

باز آن شخص سوالش را تکرار نمود، باز رسول خدا صلی الله علیه وسلم به وی جواب نداد. مرتبه سوم پرسید: یا رسول الله! آن‌ها چه کسانی هستند؟ آنحضرت صلی الله علیه وسلم به«سلمان» نگاه کرد و دستش را بر شانه او گذاشت و گفت: «اگر ایمان در کهکشان‌ها باشد افرادی از فارس به آن نایل می‌آیند».

وجهه نظر...

«خوش‌بین باش و به مردم گمان نیک داشته باش و آن‌ها را تشویق کن تا بیشتر به جلو گام بردارند».

به مناسبت صد سی و هشتمین سالروز تولد اقبال (18 عقرب1394)

اقبال و افغانستان (قسمت ۴)

از لاهور به سوی کابل

عزیز احمد حنیف

هزار مرتبه کابل نکوتر از دهلی است

که این عجوزه عروس هزارداماد است

حدود یک قرن پیش از امروز هنگامی که افغانستان استقلالیت سیاسی خود را از استعمار انگلیس گرفت، بر فضای کابل یک نوع آرامش و سکون خاصی حاکم گشته بود و بر اندیشه ی کابلیان امید و آرزوی ویژه یی نسبت به آینده موج می زد؛ همه باهم احساس یگانگی می کردند و هرگز بیگانگی ای در میان نبود؛ مردانگی و عیاری در میان جوانان و خردورزی و راهبری در شخصیت بزرگان دیده می شد؛ هرطرف شفقت و مهرورزی و هرطرف صفا و صمیمیت و پاکدلی بود؛ نگاه های خاموش با لبخندهای سرشار از مفاهیم بلند انسانی و گذشتن از کنار همدیگر با سلام و علیک های صادقانه، کوچه ها و جاده های این شهر را رنگ و رونق دیگری داده بود؛ رقابت های ناسالم بر سرِ داشتن و نداشتن میان همسایه گان وجود نداشت؛ در شبهای دراز زمستانی به خانه ی یکدیگر می رفتند و در اطراف چراغ تیلی ساده یی در کنار هم می نشستند و به دور از تمام دغدغه های زندگی، گاهی به داستانهای رستم و سهراب و زمانی به قصه های لیلی و مجنون و گاهی از عشق و صداقت فرهاد کوهکن در باره شیرین و امثال آن می پرداختند و گاهی هم از شجاعت و دلیری و جانبازی ها و فداکاری های سربازان افغان در مقابل اشغالگران انگلیس در مناطق مختلف افغانستان سخن می گفتند؛ رفتن به خانه های یکدیگر و پذیرایی از میهمان با غذای خیلی ساده و بی تکلف اما با قلب هایی سرشار از محبت و اخلاص یکی از رسم های اجتماعی دیرین در میان باشنده گان کابل بود.

در جاده های کابل سر و صداهای موتر و اشخاص پیاده خیلی کم شنیده می شد، قطار زیبای درختان بر کنار جاده ها و چهچه و مستی پرنده گان بر شاخساران درختان شگوفه و بید و ناجو و گلهای رنگارنگِ گلدان ها به جانب جاده ها توجه هر صاحبدلی را به خود جلب می کرد، آب و هوای گوارا و آسمان نیلگون کابل با قطعه های ابر سپید در روز و چشمک زدن های ستاره گان درخشنده در شب، چشم دل را به سوی خود می کشانید؛ جریان جوی های آب از میان کشتزارها و باغهای سرسبز با درختان انبوه و شاخچه های درهم پیچیده و سایه های تیره در هر گوشه و کنار شهر بر زیبایی طبیعی کابل می افزود.

موقعیت کوه آسمایی با صخره های سفت و سیاه رنگش، دیوارهای مارپیچ تپه بالاحصار و آنسوتر مرقد مطهر تمیم و جبیر انصار و این طرف نغمه های عندلیبان بر کنار رود شفاف و جانبخش که با پیچ و تاب مستانه یی از وادی پغمان سرنشیب می شد و نرم و آهسته از از کنار ادبگاه شاه دوشمشیره و مزار عاشقان و عارفان و مسجد زیبای پل خشتی می گذشت؛ در آنسوی دیگر شهر، باغ جهان آراء و شهرآراء و گشت و گام جوانان راست گفتار و نیک کردار، برای جهان گردان و میهمانان خارجی، کابل را همپایه ی پاریس معرفی می کرد.

بدین لحاظ، کابل در منابع تاریخی هند و اروپا یکی از شهرهای باستانی ای تعریف گردیده است که افسانه هایی جاودانه از روزگار کهن به دل دارد و شخصیت های بزرگی را در

عرصه های مختلف در آغوش پروریده و شاهان نامدار و جنگ های تاریخی ای را شاهد بوده است.

در چنین روزگاری علامه اقبال از سوی نادرخان پادشاه افغانستان همراه با دو بزرگمرد دیگر سررأس مسعود و سید سلیمان ندوی به کابل فراخوانده شد تا آنکه در ساختار آموزشی و فرهنگی و ترقی و پیشرفت مجدد افغانستان با درک و شناختش از عقب مانده گی باشنده گان سخت کوش این خطه باستانی و تجاربی که از اروپا و جهان معاصر با خود دارد، با نظریات بلندش، رهبری سیاسی افغانستان را ارشاد و دستیاری فرماید.

رابطه اقبال با نادرخان

شناخت اقبال با نادرخان به سالهای1905-1908 و روزگاری بر ممی گردد که علامه اقبال مصروف پژوهش های فلسفی و بازدید از شهرها، نهادهای اکادمیک و شخصیت های علمی اروپا بود با توجه به اینکه مورد توجه ویژه یی از سوی اندیشمندان بلندپایه اروپا به سان نیکلسون قرار گرفته بود، شهرتش آهسته آهسته داشت دروازه های دانشگاه های اروپا را می گشود و برای ملاقات و صحبت های علمی با اندیشمندان بزرگ، و ارائه کنفرانس های اکادمیک از سوی مؤسسات تحصیلی فراخوانده می شد؛ در این زمان، نادرخان به نام جنرال محمد نادر به حیث سفیر کبیر افغانستان در شهر پاریس ایفای وظیفه می نمود.

از اینکه نادرخان در لاهور متولد گردیده بود و در همانجا دوره های ابتدایی مکتب را فرا گرفته بود، پیوندی به لاهور و هندوستانیان داشت و به زبان اردو به سان زبان مادری خیلی به روانی صحبت می کرد و اقبال نیز رابطه یی عمیق تر و نیرومندتر نسبت به حوزه تمدنی خراسان زمین و زبان دری داشت؛ علاوه از آن، پیوندهای فرهنگی و معنوی دیرینه یی از روزگار کهن، غزنه و لاهور و کابل و دهلی را بهم گره داده بود و زبان فارسی دری و اردو از یک گریبان سر می کشیدند.

به همین دلیل، رابطه میان اقبال و نادر خان در اروپا برقرار می گردد اما از قرائن معلوم می شود که هیچگاه در اروپا از نزدیک یکدیگر را ملاقات نکرده اند؛ به دلیل اینکه اولین ملاقات ایشان در ایستگاه قطار آهن در لاهور در سال1929 میلادی هنگامی صورت گرفته است که نادرخان به قصد سرنگونی حکومت امیر حبیب الله خان کلکانی از لاهور به سوی افغانستان حرکت کرده بود.

به اساس روایت داکتر جاوید اقبال فرزند گرامی اقبال بزرگ:«نادرشاه، بلند و بالا نبود و نسبتاً لاغر بود؛ هنگامی که نادرشاه اقبال را دید، به وی گفت: من فکر می کردم شما یک بزرگوار، ولی خدا و با ریش بلندی خواهید بود! اقبال لبخند زده گفت: من فکر می کردم جنرال نادرخان یک پهلوان قوی هیکل باشد». (جاویدان اقبال:45/4).

داکتر جاوید اقبال به نقل از«سفرنامه افغانستان» نوشته سید سلیمان ندوی می گوید: در ایستگاه قطار آهن در لاهور اقبال دست نادرخان را گرفت و به گوشه یی برد و ساعتی تنها باهم صحبت کردند که در این صحبت، اقبال مبلغ ده هزار یا پنج هزار و یا هم پنجصد روپیه هندی را به نسبت اینکه دوست مسافرش را کمک کرده باشد، به نادرخان پیشکش کرد اما معلوم نیست که آن را پذیرفت و یا نه!«اما بعدها اقبال صندوق هلال احمر نادرخان را در هند باز کرد و به منظور جمع آوری اعانه در جهت کمک مالی به ایشان جلساتی نیز تشکیل داد و تمام این کارها را به این دلیل انجام می داد که از نظر وی آرامش در افغانستان برای آزادی مسلمانان هند و بقای آسیای میانه شدیداً لازم بود». (همان:46).

اقبال، نادرخان را شخصیتی آگاه، مؤمن، با احساس و دور اندیش نسبت به قضایای امت اسلامی و افغانستان می پنداشت و از همین جهت ارادت ویژه یی نسبت به وی داشت و از طریق نامه ها و پیام ها دوستی یکدیگر را پاس می داشتند تا آنکه در سپتامبر1933 نادرخان به حیث پادشاه افغانستان رسماً از علامه اقبال به عنوان یگانه فیلسوف، شاعر، متفکر و اسلام شناس قرن بیستم و دو شخصیت گرامی دیگر هریک: سید سلیمان ندوی عالم ربانی، پژوهشگر تاریخ اسلام و سیرت پیامبر صلی الله علیه وسلم و سر رأس مسعود، معلم و مربی مؤمن و آگاه مسایل آموزشی، دعوت به عمل آورد تا به خاطر مشاوره و رایزنی در مسایل تعلیم و تربیه، تاسیس پوهنتون کابل و توسعه علمی و اقتصادی افغانستان به کابل سفر نمایند.

همین بود که این سه بزرگمرد، تصمیم گرفتند تا به تاریخ 20 اکتوبر لاهور را به قصد پیشاور ترک کنند؛ یک روز پیش از حرکت به تاریخ 19 اکتوبر، اقبال در یک کنفرانس مطبوعاتی

در لاهور ضمن بیان هدف سفرش به افغانستان گفت: «افغانستان تعلیم یافته می تواند بهترین دوست هندوستان باشد؛ تأسیس یک دانشگاه جدید در کابل و طرح انتقال دانشکده اسلامی پیشاور در مرز غربی هندوستان به یک دانشگاه دیگر برای فلاح و بهبود قبایل افغانی مناطق بین دوکشور افغانستان و هند بسیار سودمند خواهد بود؛ شاه افغانستان به این دلیل از ما دعوت کرده است که به وزیر آموزش و پرورش توصیه هایی در مورد ایجاد یک دانشگاه در کابل بنماییم؛ ما وظیفه خود می دانیم این دعوت را بپذیریم؛ از مجلات مختلف منتشر شده در کابل دریافته ایم که نسل جوان این کشور، تا چه حد خواستار فراگیری علوم جدید است و اینکه می خواهند علوم جدید را با دین و تمدن خویش سازش دهند؛ افغانی ها فطرتاً بسیار خوش اخلاق هستند و به نام یک هندوستانی وظیفه ماست که آنها را در راه ترقی یاری دهیم؛ این موضوع روشن شده است که بیداری تازه یی در افغانها به وجود آمده است؛ ما امیدواریم با تجربه تربیتی که در هندوستان به دست آورده ایم، بتوانیم توصیه های موثری در زمینه های آموزشی و پرورشی به آنها بنماییم». (همان:47).

ورود مسافر به شهر کابل

اقبال بزرگ با وجود آنکه پیش از آن، سالهایی را در اروپا به سر کرده بود و از شهرهای تاریخی فرانسه، بریتانیا، ایتالیا، آلمان، هسپانیا، فلسطین و غیره از نزدیک بازدید به عمل آورده بود اما روح بلند عارفانه اش پیوندی ناگسستنی با کابل و غزنین و بلخ و کندهار و هرات داشت و مشتاقانه انتظار روزی را می کشید که لحظاتی بر مزار کوچک و فقیرانه حکیم سنایی غزنوی اشک بریزد و ساعتی بر کلبه ی گلین و خاموش و بی سقف سلطان محمود غزنوی میهمان گردد؛ تا آنکه به تاریخ بیست و سوم اکتوبر سال1933 بعد از یک شب اقامه در پیشاور همراه با سررأس مسعود ذریعه موتر(ماشین) از راه طورخم وارد کابل گردید و از سوی پادشاه افغانستان به گونه ی ویژه یی در قصر دارالامان پذیرایی به عمل آمد.

«پروفیسور هادی حسن به عنوان منشی رأس مسعود او را همراهی می کرد و غلام رسول خان وکیل دادگستری نیز به عنوان منشی اقبال در معیت او بود؛ علی بخش (خدمتکار دیرینه اقبال) نیز برای خدمت به آنها آمده بود». (همان:47).

فاتحه بر مزار بابر

سرورخان گویا که بعداً به نام گویا اعتمادی نخست وزیر کشور شد، الله نواز خان ملتانی، هندی الاصل و یاور و مشاور نزدیک پادشاه و فیض محمد خان وزیر امور خارجه وقت، از میزبانان ویژه میهمانان هندی بودند که هرلحظه از ایشان وارسی می کردند؛ چنانچه در روز نخست یعنی 24 اکتوبر بعد از صرف میهمانی چای از سوی شهردار کابل، اقبال با سرورخان گویا برای دادن فاتحه به مزار ظهیرالدین محمد بابر رفت که در آن زمان خارج از کابل پنداشته می شد و بعدها پیرامون آن باغ مشهوری به نام باغ بابر از سوی محمد ظاهر شاه ساخته شد و جوانان برای سیر و تفریح بدانجا می رفتند.

بابر مؤسس سلسله گورگانیان یا امپراتوری مغولی هند بود که آخرین امپراتوری دوران طلایی تاریخ اسلام به شمار می آمد؛ نسب وی در پنج پشت به امیر تیمور گورگانی و در پانزده واسطه به چنگیز خان می رسد. پادشاه بابر در سال1483 میلادی در منطقه فرغانه از توابع ازبکستان امروزی متولد گردید و در یازده سالگی جانشین پدر شد و در1504 کابل و کندهار را تسخیر کرد و مدت 22 دوسال در افغانستان امروزی فرمانروایی کرد و در سال1926 با لشکری انبوه از ترک و تاتار و افغان به هندوستان هجوم برد و امپراتوری مغول را اساس گذاشت و اعقاب او حدود 350 سال بعد از وی بر بخش های زیادی از شبه قاره هند حکمروایی کردند. مؤسس سلسله مغول بالآخره بعد از 38 سال پادشاهی در سال1530 به عمر 47 سالگی در آگره هند درگذشت و در همانجا دفن شد تا آنکه در زمان شاه جهان آخرین پادشاه مغول، استخوانهایش به کابل انتقال داده شد و برای او در خارج از شهر، آرامگاه مجللی ساختند.

گفته می شود که بر مزار بابر عده یی از شاعران و نویسنده گان انجمن ادبی کابل منجمله استاد خلیل الله خلیلی که در آن زمان حدود 26 سال عمر داشت و به حیث مدیر در صدارت عظمی کار می کرد، به دعوت فیض محمد خان گرد هم آمدند و نشست و صحبت هایی در باره تاریخ افغانستان میان ایشان تبادل گردید اما استاد خلیلی به لحاظ اینکه خیلی جوان بوده است، ترجیح داده است در حضور بزرگان خاموش باشد.

ادامه دارد...

اروپا ته مه تښتئ، له هېواده اروپا جوړه کړئ!

محمد مدثر اسلامی

افغانستان کې د امریکایي استعمار ۱۳ کلنې مودې بل نوم د ډالرو زمانه ده. په ۲۰۰۱ کال کې د امریکایي الوتکو له خوا د هیواد د ښارونو له ورانیدو لنډه موده وروسته، امریکایانو د بیارغونې په نامه بوجۍ بوجۍ ډالر په نغدي او جنسي ډول افغانستان ته ولیږدول. د جګړه مارو او سیاستوالو له جیبونو ډکولو پرته د ډالرو د لګولو او په اصطلاح رغنیزو پروژو د پلي کولو لپاره د امریکا او نورو هیوادونو ادارو داسې انساني منابعو ته اړتیا لرله، چې ګوډه او ماده انګلیسي یې زده وي او څه نا څه یې په کمپیوټر سر خلاصیږي. د دې کار لپاره تر ټولو ښه هدف ځوانان وو.

بهرنیو موسسو او سفارتونو د ښوونځي فارغان، له ګارډ (ساتونکي) نیولې تر کمپیوتر کار او منیجر (مدیر) چوکیو پورې په بیلا بیلو دندو وګمارل او د پام وړ تنخوا یې ورته وټاکلې، چې معمولا په ډالرو ورکول کیدلې. لدې سره ګڼ شمیر ځوانانو پوهنتون کې د درس ویلو پر ځای څو میاشتې انګلیسي او کمپیوټر کورسونه وویل او د ډالرو ګټلو ته یې متې بډ وهلې. د انګلیسي او کمپیوټر کورسونه دومره ډیر شول، چې د کوڅې سر او بر کې یې دروازې پرانیستل شوې. ښه ډیر ځوانان په لنډ مهال کې په ډالرو روږدي شول. دې ته د ډیر کم چا پام کیده، چې ډالر به یوه ورځ خلاصیږي.

د ۲۰۱۴ کال په رارسیدو، چې د نړیوالو مرستو د کمیدو اوازه شوه، په ټولو تبه راغله. هر څوک د پښو سپکولو په غم کې شول. چا د امریکا ګرین کارډ اخیستلو ته لارې جوړولې، څوک اروپا کې له علمي او رسمي سفرونو پټیدل او نورو د ډالرو کڅوړې قاچاقبرو ته خلاصولې. پدې ډله کې هغوی ډیر خوش چانسه وو، چې له امریکایي، انګلیسي او اروپایي پوځیانو سره یې کار کاوه، د ویزې په ورکولو کې دې ډلې ته ځانګړې پام کیده.

مونږ یې په ډالرو او مزو چړچو داسې بوخت کړو، چې د وطن جوړولو، بیا رغونې او پرمختګ فکر مو له خیاله الوتی و. یواځې د نن په غم کې مو د پرون ویاړونه او د سبا مسئولیتونه ټول تر پښو لاندې کړل. ځوانان د یوه اوږدمهال پرمختیایي پلان پر ځای په لنډ مهالو پروژه‌یي سوچونو عادت شول. د نړیوالو مرستو په دریدو نور نه افغانستان مهم و او نه د افغانستان ولس. مهم دا و، چې د خپل ځان او کورنۍ لپاره د خوندي راتلونکي څخه د ځان ډاډه کولو لپاره هره مشروعه او نامشروعه هڅه وشي؛ دا کار نو له ډالرو پرته نه کیده او ډالر په افغانستان کې نه وو.

اوس هم اوبه له ورخه ندي تیرې شوي، د هیواد په ځوانانو کې داسې څټې شته، چې هیواد او ټولنې ته ویاړونه ګټلای شي. د داسې ځوانانو قدر وکړئ او د لاسته راوړنو یې درناوی. فرصتونه ورته برابر کړئ، چې ولس ته یې ګټه ورسیږي. په تعلیمي، تحصیلي، فرهنګي او د کار په بازار کې باید ټولنه او حکومت داسې کوټلي کارونه وکړي، چې له یوې خوا ځوان کې د هیواد لپاره درد او عاطفه پیاوړې شي او له بل پلوه ولس په بیلا بیلو برخو کې د پرمختګ په لور روان شي.

دا کار هله کیدای شي، چې ځوانان د ژوند لپاره ټاکلې موخې ولري؛ اسلامي او افغاني موخې. په اسلامي هویت او افغاني ارزښتونو ونازیږي او درناوی یې وکړي. بیا به هر وګړی لدې وطن سره مینه کوي او مینه به یې د هیواد جوړولو ته مجبور کړي.

دل نوشته ای به برادرم!

نوشته: عبدالرحمن عاید
ترجمه: عبدالرحمن عزام

دوست عزیز و ارجمندم آقای.....

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته!

اما بعد!

در نوشتن این نامه برایت دچار تردد شدم چون زمان زیادی می شود که از جمع ما غایبی و در بین ما دیده نمی شوی، در تو تغییری می بینم که خودم نیز علت آن را نمی دانم؛ اما دوستی پایدار و رفاقت دیرینه ام مرا واداشت تا برایت نامه ای بنویسم!

دوست عزیز و گرامی ام!

چه چیزی تو بر آن داشته تا از جمع ما دور شوی؟ آیا کسی از ما، تو را خشمگین نموده؟ ممکن است همینطور باشد، آیا فراموش کردی که ما هم بشر هستیم؟ [و ممکن است دچار اشتباه شده باشیم] یا فکر می کنی که ما ملائک هستیم؟ [در حالی که این طور نیست ما هم بشریم و از ضعف و نقصان خالی نیستیم].

برادرم!

آیا جزای ما این است که هرگاه در تعامل مان با شما دچار اشتباهی شدیم؛ ما را به دوری خود از راه راست و مستقیم جزا بدهی؟ خودت می دانی که با این کارت خودت ضرر می کنی نه ما!

بلی دوست گرانمایه ام!

چه بسا ممکن است دوری و کناره گیری تو از ما، به سبب خطا و اشتباه ما نباشد؛ بلکه بخاطر رغبت و دلبستگی ات به دنیا و زینت آن باشد، تو را رسانه ها و وسایل ارتباط جمعی به شگفت آورده، دیدار زنان آرایش نموده تو را فریفته و عقلت را دور ساخته و ایمانت را ضعیف نموده است، برایت خاطرنشان می سازم: برادرم! چقدر از این زینت های دنیوی استفاده می نمایی؟ و چه مدتی تو را از دوری پروردگارت سعادتمند می سازد، یک سال... دو سال... ده سال... بعد چی؟

بازگشت و انتهای مسیرت مرگ است، آیا دوست داری که خدا را ملاقات نمایی در حالی که گناه و معصیتش را نموده ای؟ [بدون شک در این حالت خداوند از تو ناراض بوده و بر تو خشمگین است].

بین ملاقات تو با خدا و ملاقات کسی که در راه خدا جهاد نموده و خون خود را ریخته سال ها فاصله است.

بلی سال ها فاصله است بین تو و بین کسی که خدا را در حالی ملاقات نموده که روزه دار بوده و رضایت خداوند را جستجو می نماید!

سال ها فاصله است بین تو و بین کسی که خدا را ملاقات می نماید در حالی که قرآن تلاوت می نماید!

دوست فرهیخته ام!

آیا ایشان چیزی می خواهند که تو نمی خواهی؟

تو چیزی می خواهی که ایشان می خواهند؛ اما ایشان برای بدست آوردن مطلوب شان تلاش می نمایند ولی تو چرا هیچ کاری نمی کنی؟

دوست عزیزم!

آیا فراموشت شده زمانی آرزو می کردی که دعوتگری مصلح، عالمی پسندیده و مجاهدی شجاع باشی، این آرزوهایت کجا شدند؟ آیا حالا هم همین آرزو را داری؟ یا حالا دیگر امید و آرزوهایی داری؟

برادرم آیا فراموش کردی که زمانی می گفتی: دوستی ما تا قیامت دوام دار و همیشگی است؛ زیرا ما بخاطر خداوند متعال با هم برادریم و این دوستی ما برای خدا است و این آیه قرآن را می خواندی: { الأَخِلاَّءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلاَّ الْمُتَّقِينَ } الزخرف/67 (دوستان، در آن روز ، دشمنان یکدیگر خواهند شد، مگر پرهیزگاران)

آیا این دوستی ما دوام می یابد؟ دوستی ما که در دنیا پایدار نبوده و دوام نکند پس چطور در آخرت دوام می یابد؟

دوست عزیزم!

تو را به یاد این فرمودی خداوند متعال می اندازم که می فرماید: { وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ} البقرة/211 (و هر كه نعمت خداي را دگرگونه كند (و به جاي ايمان بدان و شكر بر آن ، نسبت بدان كفر ورزد و ناسپاسي كند) پس از آن كه به سويش آمد (و به دستش رسيد و بر آن اطّلاع يافت ، خدا چنين كسي را دچار عذاب سختي خواهد كرد) چه بي گمان خداوند شديدالعقاب است)

برادرم!

آیا فکر می کنی که تو با این سستی و عقبگردت نعمت خداوند بر خودت را تبدیل نموده و تغییر دادی؟ بلی نعمت التزام و همراهی با اهل دعوت و بلکه دعوت در راه خداوند متعال را به کارها و اعمال دیگر تبدیل نمودی!

دوست عزیزم!

یاد آورت می شوم، کسانی که بعد از نمایان شدن راه درست و هدایت، به دنبال برگشته [و از ادامی مسیر صرف نظر کردند]؛ ملائکه بر روی و پشت های شان می زنند.

برادرم!

رجوع و بازگشت به خداوند متعال را سخت نگیر، بازگشتت به نفع خودت است، یقین داشته باش که خداوند متعال به بازگشت و توبه ات خوشحال می شود؛ بلکه خداوند سبحان تو را به این بازگشت فرامی خواند و از ناامیدی از رحمتش تو را باز می دارد.

{ قُلْ يَا عِبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ } الزمر/53 (بگو : اي بندگانم ! اي آنان كه در معاصي زياده روي هم كرده ايد ! از لطف و مرحمت خدا مأيوس و ناميد نگرديد . قطعاً خداوند همه گناهان را مي آمرزد. چرا كه او بسيار آمرزگار و بس مهربان است).

برادر عزیزم!

چه کسی گفته خداوند متعال توبه و بازگشتت را قبول نمی کند مگر اینکه به سوی دوستان قبلی ات باز گردی؟ نخیر! این طور نیست؛ به سوی خداوند توبه کن! اگر از دوستان قبلی ات خجالت می کشی و از ملاقات با ایشان شرمنده می شوی، می توانی به دوستانی دیگر غیر از دوستان قدیمی ات ملحق شوی، مهم این است که به راه درست و حق باز گردی، به سوی رضایت پروردگار و خالقت برگردی، به چیزی رجوع کنی که در دین و دنیا به تو فایده می رساند، یقین داشته باش که عمر کوتاه بوده و ممکن است که مرگ به سراغت بیاید در حالی که تو بر حالت کنونی ات قرار داشته باشی!

دوست عزیزم!

آیا می دانی این لباسی که پوشیدی خودت از برت بیرون می کنی یا اینکه مرده شور بیرون شان می کند؟

برادر ارجمندم!

امیدوارم که این سخنان محبتانه ام را قبول نمایی!

می توانی این کلمات پراکنده ام را که [از صمیم قلب] برایت نوشته ام بار بار بخوانی!

آرزومندم که نامه ام را بیهوده نه انگاری که به گوشه ای بیندازی، نامه را نزدت نگهدار؛ شاید حالا که خواندی جلب توجه ات را به خود مبذول ندارد، اما ممکن است روزی آن را بخوانی و تو را شیفته‌ی خود گردانیده [و برای بازگشت به مسیر درست و راه حقیقت بهترین راهنمایت باشد].

از خداوند منان می خواهم که بر همه‌ی ما منت نهاده و به انجام عمل مورد رضایتش توفیق مان دهد، تا بر دینش ثابت قدم بمانیم!

درود و رحمت خداوند نثار پیامبر اسلام و خانواده و یارانش باد !

برادر دوستدارت...

هفته نامه
بجز اصلاح اراده دیگری ندارم
اصلاح ملی
د اسلام د اصیل فهم منبر

- اصلاح ملی در ویرایش مطالب دست باز دارد.
- مطالب آمده مسترد نمی شود.
- مطالب منتشره بیانگر آرای نویسنده گان است.

شعار ما

اصلاح فرد، خانواده و جامعه.
تأمین عدالت اجتماعی و قانونیت در کشور.
ترقی و انکشاف همه جانبهء افغانستان.

مرکز تشخیصیه
لابراتوار طبی سفیر

Safir Medical Laboratories

لابراتوار طبی سفیر
یک نام مطمئن در عرصهٔ
اجرا معاینات معیاری لابراتواری

Safir Medical Laboratory Diagnostic Center

هرنوع معاینات لابراتواری از قبیل بیوشیمی، سیرولوژی، روتین خون، ادرار، مواد غایطه، TFT,Semin Analysis پتالوژی و کلچر با سامان و لوازم مجهز و مدرن لابراتواری توسط دوکتوران و تکنالوجستهای مجرب با معیارات لابراتواری اجرا میگردد.

آدرس:
کابل، منزل دوم سپین زر پلازه، نزدیک سینما بهارستان کارته پروان.
۰۷۹۹۱۵۲۳۲۹-۰۷۷۲۱۲۸۵۸۳
غزنی: منزل دوم اپارتمان دوم فرخی هوتل بازار صرافی شهر غزنی
۰۷۰۰۹۲۸۴۹۸
لغمان: شهر مهتر لام بابا، مقابل ریاست برق مارکیت حاجی طاؤس
۰۷۹۹۸۷۸۴۲۳ - ۰۷۷۸۴۵۵۷۷۸
Email:
safirlab_kbl@yahoo.com

نورستاسو د سترګو رڼا

نور د سترګو کلینیک
Noor Eye Clinic

- Phacoemulsification
- B Scan
- YAG - Laser
- A Scan
- Auto Refractometery
- Cryoablation
- Advanced Tonometry
- Keratometery
- Anterior Vitrectomy
- Artificial Eyes
- Contact Lenses

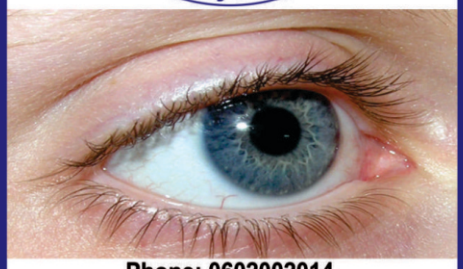

Phone: 0602002014

د سترګو د ناروغیو تشخیص، درملنه او عملیاتونه په نوو، عصري او کمپیوټري وسایلو د تجربه لرونکو متخصصینو له خوا ترسره کیږي
دکار وخت: د سهار له اوو بجو څخه د ماښام تر اوو بجو
ادرس: ډاکټر حسین یار پلازه، درمسال چوک، اوله ناحیه، جلال اباد

- د سترګو معاینات د کمپیوټر پواسطه
- د سترګې د پردې عملیات د لیګو پواسطه
- د سترګې تلویزوني معاینات (B Scan)
- د عینکو د نمبر تعین د کمپیوټر پواسطه
- د ګړو سترګو (Squint) جراحي
- د زړوندو زېږمو (Ptosis) جراحي
- د شکري د ناروغانو لپاره د سترګې خانګړي معاینات او مشوري
- د سترګې پلاستیک جراحي
- مصنوعي سترګې
- نمره لرونکي کنټکټ لینزونه

کابل د کارتن جوړولو فابریکه
Kabul Packages

د هر ډول او سایز کارتن جوړونکی
پته: د بګرامیو نساجي فابریکې څنګ ته د کابل د کارتن جوړولو فابریکه
تیلیفون: ۰۷۰۰۲۷۶۱۷۳ _ ۰۷۹۹۳۱۵۸۰۰ _ ۰۷۹۹۷۳۹۵۷۱
E-mail:kabulpackages786@yahoo.com

اعلانات شما را می پذیریم

هفته نامه اصلاح ملی
در ۲۸ ولایات کشور به تیراژبلند توزیع می گردد
اصلاح انلاین
پر بیننده ترین صفحه انترنتی افغانی
www.eslahonline.net

رادیو صدای اصلاح 104.3 FM
با ۱۶ ساعت نشرات در شب و روز
شماره تماس:0780201435